SMJERNICE ZA OBRAZOVANJE O GLOBALNOM GRAĐANSTVU NA TEMELJU METODOLOGIJE UČENJA ZALAGANJEM U ZAJEDNICI (SERVICE-LEARNING)

LEARNING 2 SERVE

Financirano sredstvima Europske unije. Izneseni stavovi i mišljenja su stavovi i mišljenja autora i ne moraju se podudarati sa stavovima i mišljenjima Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Erasmus+ Project 2021-1-ES01-KA220-SCH-000032554

Co-funded by the European Union

Smjernice za obrazovanje o globalnom građanstvu na temelju metodologije učenja zalaganjem u zajednici (Service Learning - SL)

0. Predgovor

1. Uvod u projekt i zajedničke vrijednosti

2. Kratak uvod u metodologiju učenja zalaganjem u zajednici (SL)

3. Smjernice za izradu metodologije nastavnih planova s pristupom globalnog obrazovanja

- Identificirajte potrebe povezane sa zajedničkim vrijednostima (ciljevi održivog razvoja - SDG)

- Zamislite uslugu globalnog i aktivnog građanstva koja odgovara na tu potrebu

- Učite radeći! Odredite lekcije/sadržaj potreban za pružanje usluge koja odgovara toj potrebi

- Odredite koji od ovih sadržaja/lekcija su uključeni u kurikul i pripremite obrazovni projekt

- Umrežavanje, radite kao tim. Uključite što je više moguće aktera: društvene subjekte povezane s ciljnom potrebom, obitelji učenika, javne subjekte...

Dodatak: Predložak za dizajn projekta učenja zalaganjem u zajednici

Co-funded by the European Union

0. Predgovor

Dragi učitelji i nastavnici,

ove smjernice koje imate u rukama pripremila je skupina nastavnika i organizacija civilnog društva iz Hrvatske, Italije i Španjolske u okviru Erasmus+ projekta *Learning2Serve*.

Metodologija učenja zalaganjem u zajednici (engl. *Service Learning, SL*) povezana je s višegodišnjim pedagoškim trendom koji u svom ishodištu ima J. Deweya iz SAD-u i Paula Freirea iz Latinske Amerike. Ideje kao što su demokratsko obrazovanje, aktivno učenje, transformativno obrazovanje i nadamo se društvena odgovornost, ponovno se pojavljuju modernizirane, u vrijeme kada dominantna homogena kultura poziva na individualističku koncepciju učenja.

Učenje zalaganjem u zajednici navodi učenike da se suoče sa svojim životnim problemima i približava ih zajednici. Snažno ukorijenjeno i u učeničkom iskustvu i u društvenom kontekstu u kojem se razvija, učenje zalaganjem u zajednici ističe ulogu učenika koji koriste najbolje aktivne i socio-konstruktivne metodologije.

Nadalje, riječ je o metodologiji koja mijenja obrazovne prakse i uspijeva promicati vrijednosti solidarnosti među učenicima, budući da učitelji/nastavnici u nastavni plan i program uključuju sadržaje Obrazovanja za globalno građanstvo, a škola postaje otvorena zajednici.

Posljednjih godina primijetili smo da učitelji/nastavnici koji provode metodologiju učenja zalaganjem u zajednici u praksi tu metodologiju integriraju u svoju obrazovnu praksu na sveobuhvatan i održiv način, zbog čega smo potvrdili njezin veliki transformativni potencijal u obrazovnoj praksi. To nas je dovelo do toga da se posvetimo širenju i promicanju ove metodologije na europskoj razini, ne samo među učiteljima/nastavnicima, već i u društvenim subjektima i javnim tijelima.

Zbog svih ovih razloga, vrlo smo ponosni što možemo predstaviti ove prijedloge, za koje se nadamo da će biti korisni kao pomoć implementaciji učenja zalaganjem u zajednici u području formalnog obrazovanja na europskoj razini, kao alat za

Co-funded by
the European Union

promicanje globalnog građanstva posvećenog zajedničkim vrijednostima Europske unije.

Kolovoz 2022.

Maria José Bel Murciano

Voditeljica područja transformativnog obrazovanja za globalno građanstvo
organizacija Madre Coraje, Španjolska

1. *Uvod u projekt i zajedničke vrijednosti*

Learning2Serve (L2S) je europski projekt sufinanciran iz programa Erasmus+ Europske unije. Projekt vodi španjolska nevladina organizacija Madre Coraje, a ovo su ostali partneri: ProgettoMondo MLAL (Italija), Rete Tante Tinte – Golosine (Italija), Udruga Breza (Hrvatska), Dokkica (Hrvatska) i ACES (Španjolska).

Projekt se temelji na ideji da je metodologija učenja zalaganje u zajednici (SL) idealna za poučavanje zajedničkih vrijednosti u školama, budući da nudi prilike za sudjelovanje učenika u društvenom i građanskom životu putem formalnih aktivnosti učenja. Inovativni SL projekti omogućuju školi interakciju sa svojom okolinom: susjedstvom, gradom, civilnim društvom i obrnuto: u školu uvode subjekte civilnog društva, četvrti, grada….Ako škola ne djeluje i u području rješavanja izvanškolskih situacija, dolazi do onoga što je poznato kao *school learning bubble*. Iz toga razloga, korištenje inovativne SL metodologije nudi učenicima mogućnost primjene učenja, vrijednosti i vještina (kompetencija) u izvanškolskim situacijama na kojima se radilo u učionici.

Zato je *zalaganje u zajednici* dio ove metodologije tako važan i mora biti vrlo dobro osmišljen i vrlo dosljedan načelima SL metodologije. *Zalaganje u zajednici* nije praksa koja se odvija nakon učenja, ono je produžetak učenja. Upravo zato ovaj projekt ima za cilj unaprijediti poznavanje metodologije SL-a među volonterskim organizacijama i udrugama koje su pružatelji usluga u SL projektima. Cilj je da se entiteti ne smatraju samo sudionicima školske aktivnosti, već ključnim dijelom procesa poučavanja i učenja.

Ako uspijemo osmisliti i primijeniti rigorozne i precizne SL projekte, postić ćemo da se ključne kompetencije stvarno nauče, osiguravajući tako čvrsto učenje zajedničkih vrijednosti, građanskog angažmana i sudjelovanja. Što više djeca i

Co-funded by the European Union

mladi interveniraju u svom društvenom okruženju kroz volonterske udruge i nevladine organizacije, to je veza sa zajedničkim i građanskim vrijednostima jača.

Ciljevi:

- Učenici vodećih škola stječu relevantne kognitivne i nekognitivne kompetencije i razvijaju pozitivniji stav prema zajedničkim vrijednostima.
- Učitelji i edukatori zajednice na lokalnoj i nacionalnoj razini svjesniji su izazova obrazovanja o zajedničkim vrijednostima.

- Cijela školska zajednica i volonterske nevladine organizacije i udruge koje pružaju usluge u SL projektima više su uključene u SL metodologiju.

Kako bismo postigli ove ciljeve, obučavat ćemo učitelje/nastavnike i podržati ih u osmišljavanju i provedbi nastavnih planova o zajedničkim vrijednostima temeljenim na metodologiji SL-a, surađivat ćemo s roditeljima i organizacijama civilnog društva te ćemo proizvesti sljedeće rezultate:

- Didaktički priručnik za inovativno obrazovanje zajedničkim vrijednostima temeljen na SL metodologiji.
- Komplet alata za poticanje suradnje u obrazovanju za vrijednosti kroz SL pristup između škola, volonterskih udruga i nevladinih organizacija, roditelja i drugih dionika zajednice, uključujući alate za prakse *Service Learninga.*
- Web platformu za znanje, učenje i umrežavanje o obrazovanju za zajedničke vrijednosti.

No, o kojim *zajedničkim vrijednostima* govorimo? Europske vrijednosti spominju se u članku 2. Ugovora o Europskoj uniji:

Unija je utemeljena na vrijednostima poštivanja ***ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava*** *i poštivanja ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina.*

Te su vrijednosti zajedničke državama članicama u društvu u kojem prevladavaju ***pluralizam, nediskriminacija, tolerancija, pravda, solidarnost i jednakost žena i muškaraca****.*

Ove vrijednosti podudaraju se s vrijednostima koje promiče Globalno obrazovanje ili Globalno građansko obrazovanje:

Co-funded by
the European Union

Globalno obrazovanje je obrazovanje koje ljudima otvara oči i umove za realnost globaliziranog svijeta i navodi ih da ostvareu u svijetu veću ***pravdu, jednakost*** *i* ***ljudska prava*** *za sve.*

The Maastricht Declaration, 2002.

Globalno obrazovanje je pedagoški pristup koji potiče višestruke perspektive i dekonstrukciju stereotipa te se temelji na pristupu usmjerenom na učenika kako bi se potaknula kritička svijest o globalnim izazovima i angažmanu za ***održive stilove života.***

Kompetencije globalnog obrazovanja nadograđuju se na razvojno obrazovanje, obrazovanje za ***ljudska prava****, obrazovanje za* ***održivost****, obrazovanje za* ***mir*** *i prevenciju sukoba i* ***interkulturalno*** *obrazovanje, a sve to predstavlja globalnu dimenziju obrazovanja za građanstvo.*

North-South Center, Vijeće Europe

Globalno građansko obrazovanje (GGO) ima za cilj osnažiti učenike svih dobi da preuzmu aktivne uloge, kako lokalno tako i globalno, u izgradnji mirnijih, tolerantnijih, inkluzivnijih i sigurnijih društava.

UNESCO

Posljedično, zajedničke vrijednosti usklađene su s Ciljevima održivog razvoja (SDG), posebno s njegovim ciljem 4.7:

„Do 2030. osigurati da svi učenici steknu znanja i vještine potrebne za promicanje održivog razvoja, uključujući, između ostalog, kroz obrazovanje za održivi razvoj i održive stilove života, ljudska prava, ravnopravnost spolova, promicanje kulture mira i nenasilja, globalno građanstvo i uvažavanje kulturne raznolikosti i doprinosa kulture održivom razvoju".

Zbog svih ovih razloga, od sada ćemo u ovom dokumentu i u okviru projekta L2S *zajedničke vrijednosti* nazivati *Globalno obrazovanje* ili *Globalno građansko obrazovanje.*

Co-funded by the European Union

2. Kratki uvod u SL metodologiju (učenje zalaganjem u zajednici)

Ovaj odjeljak temelji se na knjizi *Service-Learning. Društvena predanost na djelu*, autora Rosera Batllea (edukator i promicatelj učenja zalaganjem u zajednici u Španjolskoj).

„Učenje zalaganjem u zajednici je obrazovni pristup koji spaja procese učenja i društveno korisnog rada u jednom projektu, u kojem se sudionici osposobljavaju uključivanjem u stvarne potrebe društvenog okruženja s ciljem njegova poboljšanja“. Ovo je definicija Centre Promotor d'Aprenentatge Servei iz Katalonije, Španjolska.

Drugim riječima, SL je način učenja zalaganjem u zajednici. To je metoda povezivanja obrazovnog uspjeha i društvenog angažmana.

Prema Roseru Batlleu, četiri komponente mogu se identificirati u gotovo svakom SL projektu:

Društvene potrebe -> Zalaganje u zajednici -> Učenje

----------Umrežavanje s akterima u blizini ----------

Općenito:

- Polazna točka je društvena potreba ili bliski problem koji se jasno može poboljšati.

- Zalaganje u zajednici je artikulirano na način da može odgovoriti na tu potrebu.

- Sve to učenicima daje na značaju.

- Općenito (ima iznimaka), potrebna je povezanost sa samom zajednicom, umrežavanje s bliskim akterima.

Redoslijed ove četiri komponente nije uvijek ovakav. Najortodoksniji edukatori tvrde da, prije svega, moramo razmišljati o učenju koje želimo da naši učenici nauče, dok u drugim prilikama učitelji/nastavnici prvo razmišljaju o društveno

Co-funded by the European Union

korisnom radu jer zamišljaju koliko će njihovi učenici biti motivirani i predani toj usluzi.

Međutim, budući da je SL binom u kojem se socijalna sfera i pedagoška sfera spajaju, mnogo je agilnije (i možda ima više smisla) krenuti od stvarnih potreba u blizini i zatim vidjeti što je to s čime se učenici mogu nositi i koje mogućnosti učenja proizlaze iz toga.

Potrebe u blizini

Društvena potreba je situacija koja ne valja, problem koji je izvan utjecaja učenika, ali je izazov i u čijem rješavanju imaju mogućnost pomoći (prljavi park, starije osobe koje se osjećaju usamljeno, šuma koja je izgorjela , djeca izbjeglice koja trebaju steći nova prijateljstva…).

Što se tiče potreba, moramo uzeti u obzir da…

...nisu sve potrebe dramatične,

…socijalna potreba i obrazovna potreba nisu isto,

...suočavanje s društvenom potrebom zahtijeva promišljanje,

...i da se društvena potreba može oblikovati kao problem ili kao izazov.

Rad za opće dobro

U *učenju zalaganjem u zajednici*, usluga koju učenici razvijaju shvaćena je kao akcija solidarnosti usmjerena na opće dobro, u korist zajednice, kroz koju mogu stjecati znanja, vještine, stavove i vrijednosti te koja otvara učenike prema nečem drugačijem.

Što se tiče društveno korisnog rada, moramo uzeti u obzir da…

... prvenstveno moraju koristiti zajednici,

...provode ga učenici, a ne društveni subjekti,

...može se raditi izvan ili unutar škole,

...spontani građanski čin nije služenje zajednici

Co-funded by
the European Union

LEARNING 2 SERVE

Učenje

SL izričito povezuje uslugu sa zajednicom sa značajnim učenjem, koje može ili ne mora biti sadržaj kurikuluma i nalaziti se u određenom predmetu.

SL pruža studentima mogućnosti učenja u vezi s...

…kompetencijama i znanjima proizašlih iz teme projekta, iz istraživanja potreba, iz kontrasta informacija itd.

...samopoštovanjem, povezanog sa zadovoljstvom mogućnosti da nešto promijenite.

… socijalnim vještinama, kada se radi s ljudima izvan škole i kada se radi u timu.

…ljudskim vrijednostima, jer djelovanje stavlja vrijednosti u praksu.

…sudjelovanjem građana jer SL pruža stvarne kontekste u kojima se razvija aktivno građanstvo.

Sadržaji ovog učenja mogu se grupirati u četiri kategorije: učiti kako bismo znali, učiti za nešto činiti, učiti za postojati i učiti za živjeti zajedno.

Umrežavanje

Umrežavanje je poseban dio SL-a. U SL projektima škola treba zajednicu kako bi postigla pozitivan društveni učinak poboljšanja društvenog okruženja. Stoga mora aktivno surađivati s nevladinim organizacijama, gradskim vijećem, društvenim i obrazovnim subjektima neke četvrti.

Neke preporuke za umrežavanje:

- Odvojite vrijeme za upoznavanje jedno drugog i koje su potrebe i prioriteti svakog partnera.

- Započnite s malim i vrlo specifičnim SL projektima.

- Sastavite sporazume u pismenom obliku.

- Održavajte fluidnu komunikaciju tijekom provedbe usluge.

- Zajednički procijenite akademske rezultate i rezultate službe.

Co-funded by the European Union

- Zajedno procijenite projekt.

- Ponovite projekt kako biste konsolidirali umrežavanje.

3. Smjernice za izradu nastavnih SL planova s pristupom globalnog obrazovanja

- Identificirajte potrebe povezane sa zajedničkim vrijednostima (Globalni ciljevi održivoga razvoja)

Ljudska prava, održivost, interkulturalnost, rodna ravnopravnost, socijalna pravda... kao što smo vidjeli u odjeljku 1 ovih smjernica, popis zajedničkih vrijednosti i njihov sadržaj je opsežan i stoga se savršeno uklapaju u 17 globaljnih ciljeva održivog razvoja (SDG) iz UN-ove 2030. Agende:

Ispravno povezivanje potrebe s ciljevima održivog razvoja omogućit će učenicima uklopiti lokalne potrebe u globalni okvir i pomoći im shvatiti da ne djeluju samo na određeni i bliski problem, već da pridonose većem dobru. Na taj način počeli smo provoditi u praksi maksimu „Misli globalno, djeluj lokalno“.

Co-funded by the European Union

Kako bismo proniknuli u odnos između učenja o globalnom obrazovanju i ciljeva održivog razvoja, preporučujemo sljedeći UNESCO-ov vodič:

Education for Sustainable Development Goals: learning objectives

S druge strane, povezivanje identificirane potrebe s jednom ili više zajedničkih vrijednosti ključno je za razmišljanje o toj potrebi. Na ovaj način, promišljanje potrebe sa stajališta globalnog obrazovanja znači postavljanje sljedećih pitanja:

- Koji su uzroci problema koje smo identificirali? Postoje li globalni uzroci ili samo lokalni? Kakve posljedice imaju?
- Tko je odgovoran za ovakvo stanje? Tko ima moć preokrenuti ovu situaciju?

Zamislite aktivnost globalnog i aktivnog građanstva koja odgovara na tu potrebu.

Neki učenici mogu smatrati bilo koji SL projekt zanimljivim samim po sebi, ali za druge će interes ovisiti o tome je li aktivnost privlačna i korisna. Stoga ih uključite u odabir aktivnosti, ojačajte njihovo sudjelovanje i inicijativu. Budite oprezni, sve dok je jasno da se o aktivnosti ne može odlučivati ili ju razvijati na neozbiljan način („sviđa mi se“, „ne sviđa mi se“), samodostatno („već znamo što nam je činiti“)), mesijanski ("spasimo svijet"), bezobzirno ("možemo sve podnijeti") ili pokroviteljski ("trebali bi biti zahvalni"). Dobrobit kojoj učenici moraju težiti i postići je - učenje, ali u akciji solidarnosti korist mora biti isključivo za zajednicu. Kako poboljšati globalnu perspektivu vašeg SL projekta?

Park u vašem susjedstvu je prljav i napušten i vi i vaši učenici odlučujete ga očistiti, provesti kampanju podizanja svijesti u susjedstvu i podnijeti peticiju gradskom vijeću da ga obnovi. Ova bi aktivnost bila primjer aktivnog građanstva na djelu, ali bez saznanja više detalja ne možemo znati je li to primjer GLOBALNOG aktivnog građanstva na djelu. Ako se sadržaj kampanje podizanja svijesti svede na čišćenje i brigu o parku, globalna vizija bit će oskudna; ali ako kampanja osvješćivanja govori o problemu iz planetarne perspektive ili uokviruje prljavštinu parka u problem stvaranja otpada i konzumerizma, globalna će vizija biti puno prisutnija.

Drugi način jačanja globalne perspektive usluge je primjena pristupa promicanju ljudskih prava umjesto pristupa socijalnoj skrbi. Kako biste pomogli ranjivim ljudima, morate im dati povjerenje, ne tretirati ih samo ili uglavnom kao bespomoćne, već se usredotočiti na njihov potencijal. To ne znači ne paziti na

Co-funded by the European Union

njihova minimalna prava nudeći potrebnu pomoć, ali ako samo dobiju pomoć, na kraju su nepravedno tretirani jer im se ne priznaje sposobnost napredovanja.

- *Učite radeći! Odredite učenja potrebna za pružanje usluge koja odgovara toj potrebi*

Od četiri kategorije učenja spomenute u odjeljku 2 ovih smjernica (učiti kako bismo znali, učiti za nešto činiti, učiti za postojati i učiti za živjeti zajedno), usredotočit ćemo se na učenju za nešto činiti.

Služiti znači prijeći na akciju, tako da u SL metodologiji, po definiciji, učenici uče radeći. Učenje možemo grupirati u tri kategorije:

* Vještine u provođenju i upravljanju projektima. Razvijanje i izvođenje projekata uključuje učenje kako organizirati, upravljati resursima, planirati itd. U prvim projektima učenici će trebati puno pomoći, ali će postajati sve autonomniji.

* Vještine i kompetencije specifične za uslugu koja se razvija. Svaki projekt također će pružiti specifično učenje. Ako se usluga sastoji od pripovijedanja priče maloj djeci, specifično učenje bit će poput intonacije, neverbalnog jezika, usmenog izražavanja... Ali ako se usluga sastoji od pomoći u sanaciji pučke kuhinje oštećene u poplavi, učenje će se vrtjeti oko pakiranja i čuvanja hrane, korištenja posuđa za čišćenje itd.

* Hobiji, vještine i osobni talenti u službi drugih. SL projekt također može pogodovati razvoju individualnih vještina i hobija u kontekstu služenja zajednici. Stoga, slijedeći gornji primjer pripovijedanja, učenik koji zna pjevati može uključiti pjesmu u pripovijedanje, ili učenik koji zna crtati može napraviti plakat koji promovira pripovijedanje.

- Odredite koja su od ovih učenja uključena u kurikul i pripremite obrazovni projekt

Mnogo je vrijednog i potrebnog učenja koje možda nije uključeno u školski kurikul. Štoviše, ako uzmemo u obzir da se projekt L2S razvija u Hrvatskoj, Španjolskoj i Italiji, postojat će sadržaji koji su uvršteni u kurikul jedne zemlje, a isključeni u drugoj. S druge strane, nemoguće je osmisliti aktivnost u kojoj učenici uče samo sadržaje koje učitelj/nastavnik zadaje. Dolazi do neočekivanog ili nekontroliranog učenja. Stoga će u našim SL projektima postojati izvannastavno učenje. Dakle, moramo, prije svega, razmišljati o učenju koje, kao učitelji/nastavnci želimo da učenici steknu, a zatim to učenje klasificirati na

Co-funded by the European Union

nastavno i izvannastavno. Ali zašto je važno uključiti i specificirati učenje koje je potrebno nastavnim planom i programom?

* Zato što se na taj način borimo protiv ideje: "Ono što učimo u školi je beskorisno u stvarnom životu". Na taj način doprinosimo korisnom učenju u školi.

* Jer ako je školsko učenje korisno, učenici će vidjeti smisao predmeta i povećat ćemo njihov interes, motivaciju i predanost procesu poučavanja i učenja.

* Zato što olakšava obiteljima učenika da budu naklonjene SL projektima. Nažalost, postoje mnoge obitelji (i učitelji/nastavnici) koji zaziru od aktivnosti solidarnih škola jer "učenicima treba vremena da nauče ono što moraju naučiti", "ako je učiteljica umjesto da vodi djecu čistiti park predavala matematiku, jezik, povijest... možda bi on/ona imao/la vremena predavati cijeli nastavni plan i program." Ali ako, umjesto toga, naš projekt uključuje kurikularno učenje, možemo to iskoristiti kako bismo pridobili obitelji i na taj način će oni biti u boljoj poziciji prihvatiti i razumijeti važnost i vrijednost nenastavnog učenja jer su nedjeljivi od kurikularnog učenja. U svakom slučaju, bilo da se odlučimo uključiti kurikularno učenje ili ne, bitno je izraditi takav projekt koji uključuje barem sljedeće dijelove: obrazloženje, ciljeve, sadržaje, ocjenjivanje, aktivnosti, vrijeme, metodologiju.

Što se tiče ocjenjivanja, cjelokupno iskustvo mora biti dokumentirano jer je važno odražavati proces i rezultate kao i mogućnost samoevaluacije postignutog. Sposobnost razmišljanja i učenja iz iskustva element je kvalitete. SL pristup nam omogućuje smanjenje dvostruke udaljenosti: s jedne strane onu koja postoji između akademskog učenja i stvarnog života, a s druge strane onu koja postoji između vrijednosti koje se propovijedaju i vrijednosti koje se doživljavaju.

- *Umrežavanje, rad kao tim. Uključite što više aktera: društvene subjekte povezane s ciljnom potrebom, obitelji učenika, javne subjekte...*

Ne živimo izolirano, a uzroci i posljedice problema često su višestruki, stoga je potrebna suradnja s drugim akterima: ako je potreba društvene sredine koju smo prepoznali da je kvartovski park prljav i napušten, mi ćemo morati barem pokucati na vrata gradskog vijeća (prikupiti informacije i zamoliti ih da preuzmu odgovornost), ekoloških organizacija (prikupiti informacije i procijeniti mogu li ponuditi kakve usluge) i susjeda (prikupiti njihove zahtjeve i pozvati ih na aktivnost podizanja svijesti). Umrežavanje je, dakle, neizbježno.

Co-funded by
the European Union

Promjena kulture rada u izolaciji za kulturu umrežavanja znači dijeljenje projekta ili zajedničko činjenje nečeg novog, to znači dijeljenje vlasništva i predanosti i znači da svaka strana čini i doprinosi ono što je njezino.

Budući da se radi o prijedlogu škole, učitelj i/ili škola su ti koji vode, promiču i usmjeravaju SL projekt; dakle, oni su također ti koji imaju odgovornost uključiti druge aktere. Razina sudjelovanja tih aktera ovisit će o nekoliko čimbenika: povijesti suradnje, kapacitetu, spremnosti, dostupnosti, zadacima... ali moramo im jasno dati do znanja da mogu biti uključeni koliko god žele, jer što je dublje sudjelovanje , to će rezultati i učenje biti vrjedniji i dublji.

Partneri koji čine konzorcij ovog projekta smatraju da škola i obitelj moraju surađivati kako bi obrazovanje djece bilo što učinkovitije. Iz tog razloga promicat ćemo sudjelovanje obitelji u SL nastavnim planovima. Škola mora biti otvorena prema obiteljima, voditi računa o njima i uključivati ih u školski obrazovni proces.

Co-funded by
the European Union

Annex 1: Template for outlining the basics of an SL project

Based on a proposal by Paco Barea Durán (School teacher)

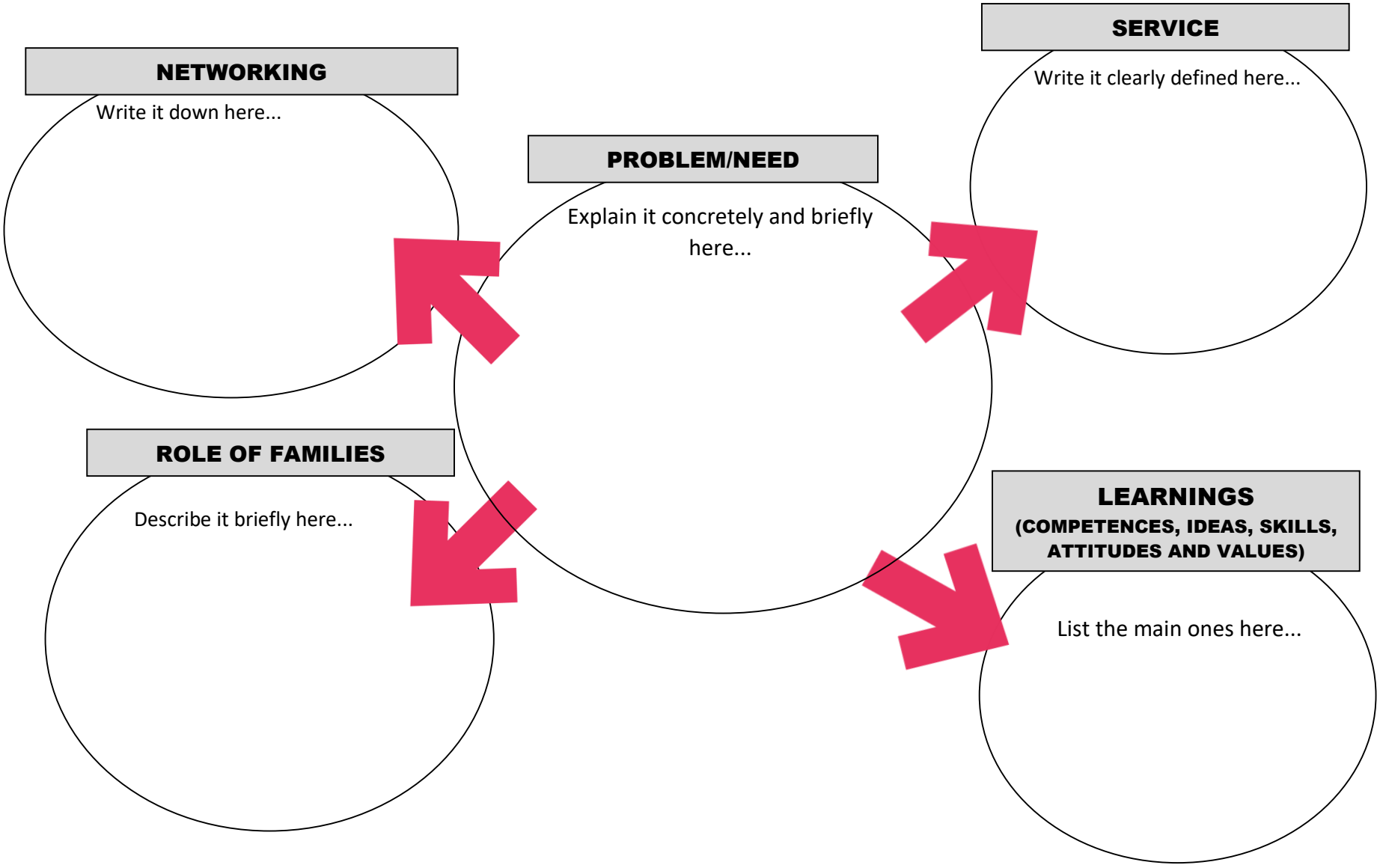

Dodatak: Predložak za dizajn SL projekta

Sljedeći predložak temelji se na predlošku koji je izradila španjolska mreža učenja zalaganjem u zajednici, a koji je pak adaptacija Priručnika CLAYSS za solidarne učitelje/nastavnike i učenike Ane Aguilar de Armas.

Ovo je samo jedan mogući predložak koji nam omogućuje pregled ključnih aspekata dizajniranja projekta uslužnog učenja. Nije bitna ruta koju treba slijediti točno jer ovisi o različitim čimbenicima kao što je organizacijska kultura svakog školskog centra ili društvenog subjekta koji promiče projekt.

Podatci	
Naziv projekta	
Nadležna škola ili subjekt	
Učenici koji sudjeluju (broj i školska godina)	
Predmeti ili područja projekta	
Ostali uključeni subjekti	
Ciljane skupine	

Projektni pristup		
	Ciljana pitanja	**Ispunite odjeljke svojim projektom**
Sinopsis projekta	Možete li u nekoliko redaka opisati o čemu se radi u projektu da se shvati na prvi pogled?	
Društvene potrebe koje treba riješiti	Koji je problem ili društvena potreba na kojoj će vaši učenici raditi?	
Usluga/Aktivnost	Koja je uslužna akcija/aktivnost koju će vaši učenici provoditi?	
Veza s Globalnim ciljevima održivog razvoja	S kojim ciljevima razvoja je povezan ovaj projekt?	
Obrazovne potrebe vaših učenika	Koje karakteristike imaju vaši učenici i što trebaju poboljšati?	

Obrazovni ciljevi i/ili kompetencije na kojima će se raditi	Koja su ključna učenja koja se mogu ojačati ovim projektom?	
Evaluacija	Kako će se projekt evaluirati? Navedite kako ćemo vrednovati tražene kompetencije i pruženu uslugu. Zakažite aktivnosti i vrijeme potrebno za prikupljanje dokaza tijekom cijelog procesa.	
Aktivnosti	Istaknite one koje će biti najrelevantnije u projektu.	
Kalendar aktivnosti	Koje su aktivnosti koje učenici i učenice razvijaju zalaganjem u zajednici?	
Vodeća uloga učenika	Istaknite one unutar i one izvan učionice.	
Uloga obitelji učenika	Kako ćemo uključiti obitelji? Kao ciljnu skupinu diseminacije projekta? Kao aktivni dio projekta?	
Umrežavanje	Kakvo će biti sudjelovanje suradnih subjekata?	
Proslava	Kako ćemo proslaviti projekt?	
Diseminacija	Kako ćemo diseminirati projekt?	
Sredstva	Što je potrebno za provedbu predloženih aktivnosti?	

Co-funded by
the European Union

LEARNING
2 SERVE

L2S